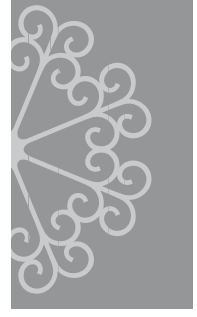

בית מדרש

321

בשבילי הפרשה

דברי רבותינו

דברי חז"ל

פרשת נח תשע"ט

זמני כניסת השבת

Baltimore, MD	6:13
Brooklyn, NY	6:02
Chicago, IL	5:53
Johannesburg, S. Africa	5:54
Lakewood/Deal, NJ	6:03
London, UK	5:58
Los Angeles, CA	6:04
Manchester, UK	6:01
Monsey, NY	6:02
Montreal, Quebec	5:56
Toronto, Ontario	6:21
Yerushalayim	5:35
Zurich, Switzerland	6:26

בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצר שליט"א
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשאול לרב

נח

ערות עכו"ם

ופניהם אחרנית וערות אביהם לא ראו, וצ"ע כפל הלשון. וע' אלשיך שהלכו אחרנית, ולא בעינים סגורות, שלא רצו שפניהם יראו את הערוה.

וזהו דכתיב ופניהם אחרנית וערות אביהם לא ראו, ולכא' מאי קמ"ל, אלא מפרש הטעם ופניהם אחרנית, כ' וערות אביהם לא ראו, אפילו הפנים לא ראוהו.

(ולכא' לפי דבריו יש להוסיף לשיטות דלא מהני עצמת עינים לפני הערוה, וה"ה ערוה של איש).

וע' מהרש"א מגילה כ"ח ע"א אסור להסתכל בפני הרשע.

ולפי האלשיך א"ש טפי מה שאמרו בברכות כ"ה ע"ב אמר ר' יהודה עכו"ם ערום אסור לקרות ק"ש כנגדו וכ' עכו"ם איצטריכא ליה מהו דתימא הואיל וכתוב בהו אשר בשר חמורים בשרם אימא כחמור בעלמא הוא קמ"ל דאינהו נמי איקרו ערוה דכתיב וערות אביהם לא ראו. ולדבריו, יליף בין מלשון "ערות" ובין מעיקר הענין שלא ראו ערותו מחמת השכינה.

ובעיקר גמ' ה"ל ע' עמק יהושע מר' יהושע פאלק פ' נח איך הוכיחו מנח ה"ו נולד מהול דמי לשאר גוים אשר בשר חמורים, ות' כי א"כ אמאי הקפידו וערות אביהם לא ראו, אלא ע"כ לא ידעו שהוא מהול, ומ"מ נזהרו.

וע"ש בגמ' בפ' חפץ ה' מבעל אוה"ח שהק' אמאי לא יליף מקרא קמא. אך לפי עמק יהושע א"ש כי אין ראייה מקרא קמא שראה ערות אביו אלא דוקא מהא דלא ראו. ובעיקר קו' אלשיך, ע' ב"ר ל"ו ו' על קו' זו ממשמע שנאמר וילכו אחרנית איני יודע שערות אביהם לא ראו, אלא מלמד שנתנו ידיהם על פניהם והיו מהלכין לאחוריהם. וע' מהרז"ו שמירה על שמירה. וכע"ז מזורח. (אבל דברי דוד פ' ב"ר עפ"י רש"י, וקאי על ב' זמנים. ולא משמע כן המשך לשון המדרש דנקט ידיהם ואח"כ אחרנית).

(ורש"י הק' על כפל לשון וילכו אחרנית, ואח"כ ופניהם אחרנית, ות' דאחר שחזרו אחרנית, והגיעו לנח, סובבו גופם אבל אז פניהם אחרנית. ולא דן רש"י על כפל של ופניהם אחרנית וערות אביהם לא ראו).

(וכתבו המפרשים דלפי המדרש א"ש טעם אחר במה שאמרו בב"ב נ"ז לענין דרכא אחרניתא רשע הוא, וכפ"י רשב"ם ואפילו בעצימת עינים).

חכמה ממעיינות החכמה של התורה הקד'.

מצבנו הנוכחי הוא חסד גדול מהש"ת שנכיר באמת, לא צריך עכשיו הרבה חכמה כדי להכיר באמת.

גם הרקע לכך שדור המבול חיו באדישות, ואף אחד מהם לא העלה בדעתו להידבק בנח ולהימלט עמו לתיבה, נעוץ באוירת זחיחות הדעת והבטחון העצמי המופרז ששררו קודם המבול, באותו דור של שאננות שנהנה מאפשרויות בלתי מוגבלות בענייני החומר.

חז"ל מספרים שהיו זורעים פעם אחת לארבע עים שנה, ובפסיעה אחת היו עוברים אלפי מילים, בשעה אחת מטיילים בכל העולם, ועוקרים ארזים משרשיהם, אריות ונמרים ממללים בידם כזבובים, ומחולי וצרות לא ידעו, והיו חיים מאות שנים. להם היה מקום גדול לטעות בעוה"ז, ולא יכלו לוותר על טובה רבה כזו. ורק נח לבדו הכיר באמת.

כל זה מלמדנו איך יש להתבונן על תקופות של צרות הכלל, חרדה וזעזועים עולמיים. חסד גדול מהש"ת בעדנו, במצב הקשה והמר של החיים בזמננו, כדי שגם אנו בשכלנו הקל והקט נבין שהתורה היא המקור מים חיים.

אתך ראיתי צדיק לפני בדור הזה (ז,א)

מתוך שיחה שמסר מרן המשגיח הגה"צ רבי יחזקאל לוויןשטיין זצוק"ל בשנת תש"ב בשנחא':

החיים עם התורה הם בלי גבול, ויכול ליהנות מהם אף כשהוא יחיד בעולם ובבריאה. ויש עונג מהחכמה כשמעמיק ורואה הבינה שבכל חלקי הטבע. לעומת זה, הבלי עוה"ז אין בהם ממש, ואחר יגיד עה ועמל רב משיג רק בורות נשברים שלא יכלו המים, ואף בכל שמחה מעורבים עצב ותוגה.

בפרט בזמננו, אנו רואים איך שמהכל נעשה עפר ואפר, ומיגיעה ועמל של עשרות שנים נעשה אבק פורח, ואיך שכל העולם ממש בלי שום רגש חיים, ואין כבר זכר לשמחה ותענוג מעסקי עוה"ז, כי אין יודעים על איזה עולם חיים.

המצב הזה עבורנו מעורר גדול, לראות האמת שרק התורה היא מקור חיים, ולא ישוו כל תענוגי עוה"ז להרגשת השמחה שיש כשאנו מבינים או רואים דבר

פולמוס הפושקע'ס (ט)

מכתב ששלח מרן הרה"ה הגרא"ב קמאי זצוק"ל למרן הגאון רבי שמואל סלנט זצוק"ל בירושלים ביום ג' כ"ז בתמוז תר"ס, כעשר שנים לאחר שמרן הגאון ר"א ספקטור זצוק"ל [שנלב"ע בשנת תרנ"ז] הבהיר כי תקנת איסור קביעת הפושקעס אינו חל על ישיבת מיר:

הננו מוכרחים לגלות צערנו לפניו. הן זה כעשרים שנה אשר מרוב המצר קה ממשא ה חזקת התלמידים בהישיבה הק' דפה נאלצנו לדרוש עצות מרחוק, וב"ה כי עפ"י הרצאת דברים מכמה גאוני הזמן עלה בידינו לקבוע ע"י הר בנים השדר"ם השלוחים מאתנו במדינת אינגלאנד ואמריקא, פאקסעס לתכלית נרצה הזה, וכמעט חלק גדול מהכנסת הישיבה הננו מקבלים מזה. ולפני איזה שנים, כאשר יצא האיסור מהגאונים שנאספו בוילנא מבלי לחדש באקסעס לבד עבור רמב"ן השגתי היתר ע"ז מל"ב הרבנים הגאונים דמדינתנו, ובראשם הגאון הצדיק מוהר"א זצלה"ה כי תוקף האיסור אשר אסרו לא נכלל בזה הישיבה הג' דפה וע"ז זכינו ב"ה בשלום. עתה שמענו כי הרב השד"ר השלוח מהדר"ג הר"ר... נ"י נוסע במדינת אנגלאנד ומהרס ומקעקע את כל

אליהו ברוך, ר"מ דפ"ק הנ"ל

מי נח

ירגיש בשעת אושר זו צער או כאב?! כך גם צריך להיות יחסו של האדם אל היסורים.

לכן ע"פ האמת, עם כל יסוריו של איוב, עונשו של בלעם גדול יותר. כי איוב, עם כל יסוריו - חי הוא! ומה יתאונן אדם חי, די לו שהוא חי. ואילו בלעם איבד את החיים ועונשו גדול מאוד. ואם כי לאדם עצמו קשים היסורים יותר מן המיתה, וכמו שאמרו חז"ל שאילו היו מייסרים את חנניה מישראל ועזריה היו עובדים לצלם, אולם במהותו, עונש מיתה גדול הוא לאין שיעור מעונש היסורים, וזהו שאמר דוד המלך ע"ה: "יסר יסרני ייה ולמות לא נתנני" (תהלים קיח, יח).

ואמרו חז"ל (דברים רבה פ"א י): "באותה שעה אמר משה לפני הקב"ה, רבונו של עולם אם אין אתה מכניס אותי לארץ ישראל, הניח אותי בעוה"ז ואחיה ולא אמות וכו', אמר משה לפני הקב"ה אם אין אתה מכניס אותי לארץ ישראל, הנח אותי כחיות השדה, שהם אוכלים עשבים ושותים מים וחיין ורואים את העולם, כך תהא נפשי כאחת מהן. א"ל רב לך וכו'". והנה, משה רבינו ידע מה רב חלקו הצפון לו לעולם הבא, וידע גם ידע כמה יהיה קרוב לד' בעוה"ב, וכמו שאמרו חז"ל (דברים רבה שם): "א"ל הקב"ה, נשמה צאי אל תאחרי, ואני מעלה אותך לשמי השמים העליונים, ואני מושביך תחת כסא כבודי, אצל כרובים שרפים וגודודים וכו'", ואעפ"כ לא רצתה הנשמה לצאת, כדאיתא שם, והיאך נבין שגם לאחר שאמר לו הקב"ה "ואני מושביך תחת כסא כבודי", בכל זאת לא רצתה הנשמה לצאת, אתמהא.

אלא שהם הם הדברים שנתבארו בגודל

"ג' היו באותה עצה, בלעם יעץ, איוב שתק, יתרו ברת, בלעם שיעץ - נהרג בחרב, איוב ששתק - נידון ביסורים, יתרו שברח - זכה ומבני בניו ישבו בלשכת הגזית" (סוטה יא,א). והנה, הדבר ברור שאין לדמות כלל את חטאו של איוב לחטאו של בלעם שיעץ, ובכל זאת כשנתבונן נראה לכאורה, שעונשו היה גדול מעונש בלעם, שהרי בלעם נענש במיתה, ואילו איוב נידון ל"יסורי איוב", שהם קשים לאין ערוך יותר ממיתה, וכמו שמצינו בחז"ל (כתובות לג,ב): "אלמלי נגדוהו לחנניה מישראל ועזריה הוו פלחו לצלמא", הרי שאע"פ שמסרו את נפשם למיתה, בכל זאת לא היו יכולים לעמוד ביסורים, וא"כ רואים אנו לכאורה, כי עונש היסורים גדול הוא מעונש מיתה, ועל אחת כמה וכמה יסורי איוב, שאין אח ודוגמא ליסורים אלו, וכיון שחטאו של איוב היה קטן לאין ערוך מחטאו של בלעם, מפני מה נענש ביסורים שהם לכאורה עונש חמור יותר מעונשו של בלעם שנענש במיתה.

כבר ביארנו פעמים רבות [ע'י "שיחות מוסר" מאמר כט], כי מכאן למדים אנו את גודל ערכם של ה"חיים", שעליהם אמר הכתוב, "מה יתאונן אדם חי" (איכה ג,לט), ופירש"י (קידושין פ,ב): "מה יתרעם אדם על כל הקורות הבאים עליו, אחר החדש שנעשה עמו בזאת שניתנו לו חיים". וביארנו בארוכה, שכיון שאדם מרגיש את גודל החדש שנעשה עמו בזאת שניתנו לו חיים, שוב אין לו מקום להתאונן על יסורים, כי לנוכח האושר הגדול שיש ב"חיים", אין מורגשים כלל היסורים. משל למה הדבר דומה? לאדם שנפלה בגורלו זכיה גדולה, ובאותה שעה נקף אצבעו, האם

"כי מי נח זאת לי" (ישעיהו נד,ט), ואמרו חז"ל (זהר על הפסוק בא אתה וכל ביתך אל התיבה, בראשית ז,א) שנקרא המבול על שמו, לפי שכשנודע לו שינצל הוא ובניו, לא התפלל על בני דורו שלא יבא עליהם המבול. והנה נח מסר נפשו לקיום העולם, כמו שאמרו חז"ל (תנחומא נח אות ט): "א"ר לוי, כל אותן י"ב חדש לא טעם טעם שינה, לא נח ולא בניו, שהיו זקוקים לזון את הבהמה ואת החיה ואת העופות וכו'", ועי' בפירוש האוה"ח הק' (בראשית ט,ג) שהותר לנח לאכול בשר בעלי חיים הואיל וטרח ויגע בהם בתיבה, וכל זה מורה על גודל מסירות נפשו של נח לקיום העולם, ובכל זאת לא התפלל על בני דורו, ותמוה מאד מדוע לא התפלל?

והנה אפשר היה לבאר, עפ"י מה שאמרו חז"ל (בראשית רבה פמ"ט יג, והובא ברש"י בראשית יח, לב) וז"ל: "למה עשרה [היינו: מדוע לא התפלל אברהם להצלת סדום אם יהיו בסדום פחות מעשרה צדיקים], כבר נשתייר בדור המבול שמונה ולא נתלה לעולם בזכותם". ולכך לא התפלל אברהם על פחות מעשרה צדיקים, כי ידע שתפילתו לא תתקבל, ולמד זאת מנח שפחות מעשרה צדיקים אינם מגינים על דורם, ומטעם זה באמת גם נח עצמו לא התפלל.

אלא, שאם זה היה טעמו של נח שלא התפלל, יש להתפלל, מפני מה נקראו מי המבול "מי נח" על שלא התפלל, והרי טעמו עמו, שידע שתפילתו לא תועיל. ומוכח מכאן, שאעפ"כ היה צריך להתפלל, ואם כן קשה לאיך גיסא, למה אברהם אבינו לא התפלל.

ונראה בביאור הדברים, דהנה אמרו חז"ל:

לנסותו בלבד.

וכן הוא ממש במי המבול, כי בודאי טעמו של נח שלא התפלל על דורו היה משום שידע שתפילתו לא תתקבל, כי אין התפלה מועלת אם יש פחות מעשרה צדיקים, ואף על פי כן נקראים מי המבול על שמו "מי נח", כי הגם שתפילתו לא היתה מועילה בכ"ז היה לו להתפלל, כי אם היה כואב לו על אבדן העולם וחורבנו, כי אז היה מתפלל וזועק לד' לבל יחרב העולם, הגם שידע שאין תפילתו מועלת. ומשלא התפלל, הרי שלא היה "כואב" לו כראוי אבדן העולם, ולכן נקראים מי המבול - "מי נח".

ומה שאמרו חז"ל, שהטעם שאברהם אבינו לא התפלל על פחות מעשרה צדיקים הוא מפני שלמד זאת מנח, אחר שנח נתבע על זה, כיצד למד ממנו? אולם לאמור, התביעה לא היתה משום שאילו היה מתפלל היו נמנעים מי המבול, אלא על זה גופא שלא צעק והתפלל, ואילו אברהם אבינו, שהרבה גם הרבה להתפלל על אנשי סדום, עד שהוצרך להתנצל על רוב תפילותיו כאמור: "אל נא יחר לד' ואדברה אך הפעם וגו'" (בראשית יח, לב), שוב לא היתה מוטלת עליו חובת התפילה אלא אם היא תתקבל. והוא ע"ד מה שאמרו חז"ל בביאור דברי הקב"ה למשה רבינו: "רב לך אל תוסף" (דברים ג, כו) - שלא יאמרו הרב כמה קשה, והתלמיד כמה סרבן ומפציר" (רש"י שם בשם ספרי), שכיון שלא תועיל התפילה אין לו להתפלל יותר מדי. ומשלמד מנח שלא תועיל תפילתו, לא הוסיף להתפלל, ודי לו בתפילותיו הרבות שהתפלל עד אז.

של "מידה כנגד מידה", שע"י כך יוכל האדם לאמוד מהו חטאו [והארכנו בזה במאמר יז].

והנה, טעמו של איוב ששתק, יש לומר, כי ידע שלא יועיל מאומה אם ימחה. והראיה מיתרו שברח ולא מחה, והרי שלא היה בידו לעכב ולכן ברח, וכך גם איוב, משראה שאין הוא יכול למנוע מאומה - שתק, וע"ז באו עליו יסורי איוב להורות לו על טעותו, וכמו שביאר הרב מבריסק זצ"ל, שהמתייסר ביסורים זועק מחמת יסוריו, והגם שידוע הוא כי אין בצעקתו להושיע לו במאומה, עם זאת טבע האדם הוא כי מי שכואב לו צועק, והשותק - על כרחך שאין כואב לו, ועל כן באו היסורים להורות לאיוב כי הצרות של כלל ישראל לא היו אצלו כיסוריו שלו, שאם היה מרגיש בצרתם כשם שמרגיש הוא ביסוריו, היה זועק ומוחה, אף שידוע שמחאתו לא תועיל כלום.

ונוסיף, שלכך ניתנו לו יסורים נוראים כאלו "יסורי איוב", להורות עד כמה צריך היה להרגיש את צרת כלל ישראל, שהיה עליו לזעוק זעקה גדולה כל כך, כמו זו היוצאת מ"יסורי איוב".

והנה מצינו בחז"ל, כי טעם היסורים שניתנו לאיוב היו בשביל לנסותו, וכדאיתא בב"ב (טו, ב) שהשטן ביקש לנסותו - להראות שאינו כאברהם אבינו, יעו"ש. ואין זה סתירה למה שאמרו חז"ל שהיסורים באו לו כעונש על ששתק, כי "משפטי ד' אמת צדקו יחדיו" (תהלים יט, ג), וביסוריו היה גם מן העונש על ששתק וגם מן הנסיון, ואם לא היה מגיע לו עונש מר שכזה על ששתק, כי אז לא היו באים עליו היסורים בכדי

ערכם של החיים, החיים חשובים היו למשה יותר מאשר להיות בעוה"ב תחת כסא הכבוד, ולכך לא רצתה הנשמה לצאת. הטעם בזה, כי בעולם הזה ישנה אפשרות להתקרב לד', אפשרות אשר אינה קיימת בעוה"ב, כי בעולם הזה אדם העוצם עיניו ומתפלל - הרי הוא עומד לפני מלך מלכי המלכים - "שויתי ד' לנגדי תמיד", ואילו בעוה"ב שואלים המלאכים זה לזה: "איה מקום כבודו". ובזה מבואר גם מה שאמרו חז"ל: "יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעוה"ז יותר מכל חיי עולם הבא" (אבות פ"ד מ"ז).

ולכך ביקש משה: "הניח אותי בעוה"ז ואחיה ולא אמות וכו'", כי הגם שידע את רום ערכו, וידע את רוב האושר הצפון לו בעולם הבא, אע"פ כן העדיף להיות בעוה"ז מכיון שידע את גודל ערך החיים. וגם מה שביקש משה להיות כחיה ועוף, יש לפרש שלא נתכוין שיהא לו שכל ודעת כשל בעלי חיים, אלא שנתכוין שתשאר לו דעת האדם, והיינו דעת של משה רבינו, אלא שיהיו כוחותיו מוגבלים ומצומצמים, ולא יראה יותר ממה שבעל חיים רואה בעוה"ז, ואף על חיים כאלו נאמר "יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעוה"ז יותר מכל חיי העוה"ב".

...

אכן נראה לבאר את טעם עונשו הגדול של איוב באופן אחר, והוא עפ"י מה שביארנו פעמים רבות, שמהות ה"יסורים" ותכליתם, אינם רק עונש על החטא, אלא ללמד ולהורות לאדם שחטא, וזהו הענין

THE MIR
ALUMNI
KOLLEL

ZMAN WILL START
SUNDAY OCTOBER 14, 2018
מסכת קידושין

TO JOIN THE KOLLEL OR FOR MORE INFORMATION
PLEASE CALL R' SHMUEL PEPPER AT 732.779.1394

Lakewood . Monsey . Baltimore . Passaic . Chicago . Five Towns . Brooklyn . Montreal

The Torah-Teivah Connection

Harav Hagaon Elimelech Reznik Shlita

On the opening words of this parashah, אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת נֹחַ, the Midrash Tanchuma teaches:

אלה תולדות נח נח, יתברך שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שבחר בישראל משבעים אומות... ונתן לנו את התורה בכתב ברמז צפונות וסתומות ופרשום בתורה שבע"פ וגלה אותם לישראל.

The Midrash goes on to note that Torah Shebichsav is limited, and encompasses general principles, while Torah Shebe'al Peh is huge, and contains myriad details, as the passuk in Iyov states: אֲרָכָה מֵאֲרָץ מִדְּהָר וּרְחֹבָהּ. מִי יָם וְלֹא תִמְצָא בְּאֲרֶץ הַחַיִּים. Furthermore, another passuk in Iyov states: וְלֹא תִמְצָא בְּאֲרֶץ הַחַיִּים, which the Midrash explains to mean that Torah Shebe'al Peh cannot be found in a person who seeks pleasure, honor, and prestige in this world, but only in someone who "kills" himself over the Torah, as the passuk says: זֹאת הַתּוֹרָה אֲדָם כִּי יָמוּת בְּאֵהָלָהּ.

The Midrash goes on to explain the passuk אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת נֹחַ, which means that Hakadosh Baruch Hu made a covenant with Klal Yisrael only regarding Torah Shebe'al Peh, which is difficult to learn and is compared to darkness. Klal Yisrael, says the Midrash, accepted Torah Shebe'al Peh only after Hashem held Har Sinai threateningly above their heads.

Why, ask the Rishonim, did Hakadosh Baruch Hu have to hold the mountain above their heads if they said *naaseh venishma*? Tosafos in *Shabbos* and the Ramban offer answers to this question, but the Midrash here explains that the proclamation of *naaseh venishma* referred only to Torah Shebichsav. Klal Yisrael were afraid to accept the difficult Torah Shebe'al Peh, and Hashem therefore had to compel them to accept it by holding the mountain above their heads.

The Midrash then teaches that a person can learn Torah only if he loves Hashem, as evidenced by the juxtaposition, in Krias Shema, of the pesukim: וְיָשַׁב אֶת ה' אֱלֹהֵיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ, which refers to *ahavas Hashem*, and וְיָשַׁב אֶת ה' אֱלֹהֵיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ, which refers to Torah study.

Ahavas Hashem, the Midrash notes, is mentioned again in the second parashah of Krias Shema: וְיָשַׁב אֶת ה' אֱלֹהֵיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ, but the passuk does not mention *ahavas Hashem*, as it does in the first parashah. The Midrash explains that the second parashah of Krias Shema is discussing Torah Shebichsav, which a person can acquire even if his *ahavas Hashem* is incomplete and he still values the wealth and pleasure of this world. The first parashah of Krias Shema, on the other hand, refers to

Torah Shebe'al Peh, which cannot be acquired by someone who values the pleasures of this world, as we learn from the words: וּבְכָל מְאֹדְךָ, requiring us to be willing to give up all of our wealth for Hashem.

Lost Opportunity

While this classic Midrash Tanchuma is worth learning inside, I was wondering what connection there is between this Midrash and Parashas Noach, which would seem more appropriate for Parashas Yisro, the parashah of Mattan Torah.

Rav Tzadok, in *Pri Tzaddik*, addresses this question and suggests the following approach. The Dor Hamabul possessed prodigious spiritual capabilities and were worthy of receiving the Torah, both Torah Shebichsav and Torah Shebe'al Peh. Had they done teshuvah, they would have merited to receive the Torah. Rav Tzadok cites the Zohar's teaching that the passuk וְיָשַׁב אֶת ה' אֱלֹהֵיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ alludes to Torah. The Zohar's teaching that the passuk וְיָשַׁב אֶת ה' אֱלֹהֵיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ alludes to Torah. The Zohar's teaching that the passuk וְיָשַׁב אֶת ה' אֱלֹהֵיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ alludes to Torah. The Zohar's teaching that the passuk וְיָשַׁב אֶת ה' אֱלֹהֵיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ alludes to Torah.

The Mabul, Chazal teach, began as blessed rainwater. Had the generation been worthy, or had they done teshuvah, the Mabul would have been a flow of the water of Torah, and they would have received the Torah. But when they failed to do teshuvah, the water became a Mabul that engulfed and drowned them. It is frightening to contemplate the idea that since the people of the Dor Hamabul didn't use their *kochos* properly, for Kabbalas HaTorah, they were instead inundated and destroyed with the waters of the Mabul.

Interestingly, the Gemara (*Zevachim* 116a) teaches that when Mattan Torah began, and the world was filled with thunder and lightning, the nations of the world approached Bilam and asked, "What is this noise?" ה' – is another Mabul coming upon the world?"

Bilam replied, וַיֹּשֶׁב ה' מִלֶּךְ לְעוֹלָם, – Hashem vowed not to bring another Mabul."

"So what is this noise?" they wondered.

Bilam answered, ה' יֵצֵא לְעַמּוֹ יִתֵּן – Hashem is giving the Torah to Klal Yisrael."

Why did the nations of the world think that the noise of Mattan Torah was the harbinger of another Mabul?

Apparently, the same noise that accompanied the Mabul – which could have been a Mabul of Torah – reverberated through the world again when the Torah was actually given.

The Midrash Tanchuma's discussion of the *chashivus haTorah* is placed specifically in Parashas Noach because at the time of the Mabul, there was the beginning of an outpouring of Torah into the world.

Two Type of Teivos

Perhaps we can suggest another connection between this Midrash Tanchuma and Parashas Noach.

During the Mabul, the entire world was destroyed, except those who were in the teivah: Noach and his family, and the animals. The teivah was a place of refuge from the chaos and destruction of the world outside.

Olam Hazeh is, in essence, one big Mabul, whose *taavos* and *yetzer haras* drag us away from Hashem and toward total destruction. To be saved from this Mabul, a person needs a place of refuge – a teivah. That teivah is the Torah.

The word "teivah" literally means "box," and is used in two places in the Torah: regarding Noach's teivah and regarding the teivah that sheltered Moshe in the Nile River. But the sefarim note that "teivah" can also mean "word." The teivah that we today need to seek shelter in is the Torah, whose words form a refuge.

The Tanna Dvei Eliyahu teaches that a person who learns Torah builds himself rooms of Torah into which he can retreat and hide in times of suffering. We see, then, that when a person learns Torah, he's actually building himself a house, with each room representing another masechta, and each closet in the room representing another Tosafos. This becomes his place of refuge, where he can open his Gemara and find shelter in the Torah from the *taavos* and *yissurim* of this world.

A Self-Contained World

Noach's teivah was not merely a place of refuge, however. With the whole world being destroyed, and the boundaries between day and night and water and land utterly blurred, Hashem was, in a sense, recreating the world through the teivah and its inhabitants. At the time of the Mabul, the teivah *was* the world. It contained the tzaddikim, the animals necessary for the world to be repopulated, and the food needed for sustenance – and nothing outside was important.

The Malbim notes that all the measurements of the teivah – 300 amos, 50 amos, 30 amos – allude b'gematria to the Names of Hashem. The deeper meaning of this idea is that the world exists only when it is with the Eibishter. During the Mabul, Hakadosh Baruch Hu's place was the teivah, and nothing outside had any real existence.

The same can be said about Torah. Where is the real world? On the street outside? No! The true world is the *olam haTorah*.

The Gemara (Yevamos 16a) records an exchange in which Rabbi Akiva was told: אתה הוא עקיבא בן יוסף ששמך הולך מסוף העולם ועד סופו. The Maharatz Chiyus notes that the gematria of מסוף העולם ועד סופו is 564, equivalent to the number of times Rabbi Akiva's name is mentioned in Shas. Parenthetically, if you check this on a computer, you'll find that Rabbi Akiva's name is mentioned many more times than that. Presumably, the intention of the Maharatz Chiyus isn't to count the actual references to Rabbi Akiva in Shas, but rather to count the number of sugyos and halachos in connection to which the name Rabbi Akiva appears. At times, his name is mentioned several times in one sugya, but in all, there are 564 sugyos

in which his name appears. That's a number that's a lot harder for us to verify, even with computers can't help with that.

At any rate, what is the Maharatz Chiyus telling us with this gematria?

In informing us that Rabbi Akiva's name traveled from one end of the world to another, the Gemara does not mean he was known internationally. Which "world" was he famous in? The *olam haTorah* – the real world. In fact, the Maharatz Chiyus is explaining, he appears in 564 sugyos in Shas – מסוף העולם ועד סופו!

Similarly, the Maharam often writes: מקשים העולם, *the world asks*. Which *olam* is he referring to? If you go outside and ask people on the street, "Did you have this *kasha*?" the answer will probably be no. The Maharam, means, of course, the *olam haTorah*.

Rules of its Own

The *olam haTorah* is a world with its own rules, its own reality.

Just as the little teivah was the real world while the rest of the universe was suffering deluge and destruction, the teivah of the Torah is the real world, utterly apart from the rest of the world and providing safety from the storm outside. Inside this teivah of Torah, we're in the world of the Shulchan Aruch, which establishes for us what is actually going on in the world.

The Tanna Dvei Eliyahu famously says: כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר הליכות עולם לו אל תקרי הליכות אלא הלכות. The rest of the world has *halichos*, customs and practices, but to us, the true *halichos* of the world are the Torah's halachos. We look outside and observe the workings of the world, but those aren't the true workings of the world – the true workings of the world are the halachos of the Shulchan Aruch, which teaches us how to get up in the morning, how to get dressed, how to eat, how to go to sleep.

Similarly, we daven: ותלמדם חקי חיים, expressing that when Hakadosh Baruch Hu gave us the Torah, He taught us the rules of the life, the rules of the real world of Torah, in which we save ourselves from the Mabul outside.

With this idea, we can understand the concept that nature is subjugated to the Torah, as illustrated by the following three short stories.

Rav Chaim Brisker was very sensitive to the sight of blood, and would faint if he saw blood. Once, someone asked him how he could act as sandek if he couldn't stand the sight of blood? "That's not blood," Rav Chaim replied. "That's *dam milah*." Halachos, not *halichos*.

The second story is that a person was very ill due to a physical defect, to the point that the doctors despaired of healing him. He was told to travel to the town of the Shaagas Aryeh, since the Shaagas Aryeh had ruled that his particular defect did not render an animal a *treifah*. In the Shaagas Aryeh's town, therefore, he would be able to live with this defect.

A similar story is told about Rav Elyashiv. A person in Eretz Yisrael suffered from a certain defect that the local doctors could not cure. The person was considering traveling to America to be treated, but when Rav Elyashiv was consulted, he responded that this particular defect is the subject of a *machlokes* between the Beis Yosef and the Rema, the former deeming an animal with this defect kosher and the latter deeming it *treif*. Noting that the Beis Yosef is the *posek* of Eretz Yisrael, he advised the person to stay in Eretz Yisrael, and indeed, the person survived and lived a long life.

That's what happens when we take the Torah's halachos and turn them into our primary *halichos*.